

Հրատարակութիւն Ամերիկայի Արեւելեան Թեմի Ազգային Առաջնորդարանի
A Publication of the Prelacy of the Armenian Apostolic Church of America

Volume I • Number 3
July, 1978

Հայ Եկեղեցւոյ Ազգային Նկարագիրն Ու Դաստիարակչական Դերը

Գրեց՝ Սարգիս Աւագ Քահանայ Անդրէասեան

Կրօնը մարդու հոգեկան աշխարհը շարժման մէջ դնող զօրութիւնն է եւ մշակողը՝ մարդկային նկարագիրը կազմող այլազան յատկութեանց, իբրեւ մէկ ամբողջութիւն:

Իր ժամանակին, «Ձերանա իր կրօնը պէտք է ունենայ» ըսաւ հռչակուած ռազմավար՝ Նաբոլէոն: Անցեալի մէջ օր մը, մէկէ աւելի շարժապատկեր-ժապաւէններու համար նիւթ մշակած ոռու հեղինակ մը ըսաւ ինծի: «Նս համայնավար եմ, հետեւաբար կը հաւատամ որ Կոմունիզմը օր մը պիտի մտնէ մեր սահմաններէն ներս, սակայն ես այդ հասարակարգը չեմ պատկերացներ առանց կրօնի:» Իմաստուն մարդ մը ըսած է: «Մարդ անբուժելի կերպով կրօնական էակ մըն է:» Ուրիշ մը՝ «Ինչպէս եղբերուն՝ ջուրի հոսանքին, այնպէս ալ հոգին Աստուծոյ կարօտը ունի:» Որովհետեւ, կրօնը կը հանդիսանայ այն միակ լեզուն, որով երկու բեւեռներ՝ Աստուած եւ մարդ՝ Արարիչ եւ արարած իրարու հետ հարգակցութեան մէջ կը մնան: Հաւատքը, ըլլալով մարդկային ներքին կեանքի պահանջքին տեսակ մը բնագրական մղումը, ստացած է կրօնի ձեւաւորում եւ դարձած երախտագիտական արտայայտութիւն՝ Քրիստոսի միջնորդութեամբ մարդուն շնորհուած որդեգրութեան դիմաց:

Կրօնը թաքնուած ոյժ մըն է, որ կը դըրսեւորուի հաւատքի բնոյթին տակ, եւ կը ներգործէ իբրեւ դատաւճռող՝ պարագաներու ազդեցութեամբ:

Կ'ապրինք դարու մը մէջ, ուր կրօն եւ գիտութիւն դարձած են գիրար լրացնող ուղեկիցներ, մէկը՝ արդարութեան հետամուտ, միւսը՝ ճշմարտութեան. երկուքին ալ կոչումը սրբազան է, իբրեւ մարդկութեան համար ազնիւ ու երջանիկ կեանքի ապահովութեան ձգտող զօրութիւններ:

Հաւատքի զօրութիւնը, կեանքը յարատեւ կենդանի պահող աւելի մը նման, դարեր շարունակ վազած է հայ մարդու էութեան մէջ եւ զինք մշտապէս հաղորդ պահած՝ նախնեաց ժառանգութեանց:

Եկեղեցին, Աստուծոյ կեանքը ապրիլ ցանկացողներու խմբակցութիւն մը եղած է առաջին մէկ օրէն: Այս ճշմարտութեան հետամուտ մեր ցեղը, սկսած իր բանաւոր հօտի կերպարանքէն, մինչեւ իր մարմնաւորեալ կազմակերպութիւնը, կամովին յանձնառու եղած է գերագոյն զոհաբերութեանց:

Հայաստանեայց Առաք. Ս. Եկեղեցիէն ներս ազգային վերազարթումը կը պայմանաւորուի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչով, որմէ մէկ դար ետք, այդ ոգին դարձաւ յաւերժական ներկայութիւն եւ խորիսի ամբողջութեան Հայ Եկեղեցւոյ համար, երբ Ս. Սահակի եւ Ս. Մեսրոպի յոգնաջանութեամբ ստեղծուեցաւ սեպհական տառերով ազգային գրականութիւն: Եւ Հայց. Առաք. Ս. Եկեղեցիէն ներս մարնաւորուած հայ հոգեւոր մշակոյթն ալ եղաւ սկիզբը հայ ազգային կեանքի յարմարութեան: Հայ կեանքէն ներս նորաստեղծ մշակոյթը հաստատուն գետին գտաւ, երբ Գիւտ եւ Յովհան Մանդակունի կաթողիկոսներ հայեցի դիմագիծ տուին եկեղեցական ժամերգութեանց, 551 թուականին, Ներսէս Բ. Բագրեւանդեցիի օրով հիմը դրուեցաւ Հայոց Թուականին, Նարեկացիներ, Շնորհալիներ իրենց իմաստասիրական-շար. էջ 4

World Council of Churches: An Active Solution and the Armenian Church

The preservation of the identity and distinctive characteristics of the Armenian Church is an absolute principle which cannot be compromised, minimized or overlooked. . . Yet there are certain things in the existing traditions of the Church which need revision and adaptation. The spiritual side of the Church's mission cannot receive any impetus or stimulus if the spiritual needs of men in the twentieth century are not clearly discerned and adequately dealt with. . . The Armenian Church, as almost all the Christian Churches, has entered a new period of her history: the period of encounter or, to use a more common language, the ecumenical era. The situation of the Armenian Church provides her with favourable opportunities for a full participation in the Ecumenical Movement. In fact, the Armenian Church, in the Diaspora, is present in almost all the corners of the earth. She is no longer confined to one, two or three countries. . . Until recently, the Armenian Church took part in the Ecumenical Movement in an indirect way. Representatives in the capacity of observers, consultants or guests, attended the Ecumenical Conferences such as the World Conference on Faith and Order in Lausanne [1927], Edinburgh [1937] and Lund [1952]. They were present also at the General Assemblies of the World Council of Churches in Amsterdam [1948], Evanston [1954] and New Delhi [1961]. In August 1962 at the Central Committee meeting in Paris, the two Catholicosates were received as regular members of the World Council of Churches. Since then, the Armenian Church has been contributing her share to the activities of the World Council of Churches in a direct and more active way. But all this is still not sufficient. There is need for more lively and fruitful participation. The co-operation of the two catholicosates in this field can have a decisive role in increasing the contribution of the Armenian Church to world Christianity in its search for solidarity, unity, revival and faithful witness in the twentieth century. . . Is the Church ready to cope with all these perspectives? The real answer can be given only by a younger and devoted generation of clergy, together with enlightened young laymen, with new visions and readiness for self-dedication and genuine involvement.

These excerpts are reprinted from the chapter entitled "The Armenian Church," written by the then Bishop Karekin Sarkissian, from a volume entitled Religion in the Middle East, edited by A.J. Arberry, and published by Cambridge University Press in 1969.

THERE IS NO DOUBT THAT THE ECUMENICAL movement is one of the most significant aspects of twentieth century Church history.

Since the Armenian Church has also become involved in this movement, it is appropriate that our community be provided a general knowledge of its nature and scope.

It is a difficult task to trace the actual origin of the movement, since it is a *movement* in the real sense of the word. However, World War I is considered to be a motivating factor in the initiation of ecumenism. During this period (1914-1918) suffering, death, deportation, moral and physical evils were realities. Mankind was in a destitute state. Thus, the world Churches, divided and isolated, felt compelled to work together, by virtue of their God-given mission of meeting the concrete needs and demands of society.

The period between World War I and World War II saw the growth and ramification of the ecumenical movement. Seeking a structural expression of the goals of the movement, the functioning body of the World Council of Churches was formed in 1947. Until 1961, the World Council was exclusively composed of Protestant Churches. The Orthodox Churches, both Eastern and Oriental, joined early in the '60's. Today, the Council's membership totals 286, including almost all the Protestant and Orthodox Churches. Its international headquarters are located in Geneva, Switzerland.

The World Council functions within the framework of its constitution and by-laws. It is not an organization above the churches, but rather a fellowship of churches whose primary goal is to lead the churches into a "visible unity in one faith and one Eucharistic fellowship," as stated in the Council's constitution.

The supreme body of the World Council is the Assembly, which convenes once every seven years. The sequence of the assemblies has been as follows: Amsterdam, Holland, 1947; Evanston, Illinois, 1954; New Delhi, India, 1961; Upsoola, Sweden, 1968; and

(Continued on page 2)

The Central Committee of the World Council of Churches met in Lebanon in May, with the Cilician Catholicate acting as host. His Holiness Karekin II, as vice-moderator of the Central Committee, holds the second highest position in the international organization. Seen above, left to right, are: Ms. Teny Simonian, WCC coordinator; Mr. Gaby Habib; His Grace Bishop Athanasius, Syrian Prelate; Ms. Jean Escous, of WCC; The Rev. Dr. Edward Scott, Moderator of WCC, and head of the Anglican Church of Canada; His Holiness, Karekin II; His Holiness Khoren I; Dr. Philip Potter, General Secretary of WCC; His Grace Bishop Ignatius Hazim; His Grace Bishop Saliba, Greek Orthodox Prelate of Beirut, Archbishop Dajad Ourfalian; Rev. Ibrahim Dagher, Moderator of Protestant Churches in Lebanon and Rev. Hovhanness Aharonian, President of the Armenian Evangelical Union.

A Forceful Unity

There is no week, nor day, nor hour, when tyranny may not enter upon this country if the people lose their supreme confidence in themselves and lose their roughness and spirit of defiance.

Walt Whitman

The power of communication is a pivotal backbone in the quest for freedom. The Armenians battling at Sardarabad would not have come together if not spurred by a common need for self-expression as Armenians; the American Revolutionaries could not have toppled the controlling hand of England if their unity of spirit was not realized in the unanimous cry for freedom.

Words are mirrors of the human soul, a meeting ground for the human intellect. Apathetic silence and deafened ears often go quietly unnoticed as the true antagonists in undermining a forceful unity.

To sit quietly in the ranks of the Armenian community within the comforts of America is all too easy. *This is America* — America, which affords us numerous channels and opportunities to make our voice heard amongst ourselves and the world. Yet, too often as individuals in a whole, we remain lax and silent.

We are no longer faced with the physical threats of a Sardarabad, but we are faced with the deeper threat of the fading voice of our spirit. The responsibility to question and explore the potentials of Armenian life belongs to each of us. Individual expression is a catalyst for communication, and OUTREACH is a means to that end. Take up your pens and let us more clearly define the direction of our voice.

Հարցարանին պատասխանած զւրոյցներ Respondents to Questionnaire	զասարաններու թիւ No. of Classes	աշակերտքի թիւ Total Enrollment	անգլիաբոս English Speakers	Հայախոս Armenian Speakers	աճում նուսազում Increase Decrease	ուսուցչի թիւ Teaching Staff	ամերիկացի ծիւն American-born	նորեկ Newcomers
Mourad (Providence, R.I.) Մուրադ (Փրովիդենս)	5	57	80%	20%	+25% (+12)	6	17%	83%
Haigazian (Philadelphia) Հայկազեան (Փիլադելֆիա)	4	32	80%	20%	-10% (-3)	4	---	100%
St. Stephen's (Watertown, Mass.) Ս. Ստեփաննոս (Ուոթըրթաուն)	8	99	22%	78%*	+ 8% (+7)	11**	20%	80%
Waukegan, (Illinois) Վոքեյգըն	3	18	100%	---	n. ch.	4	25%	75%
Mesrobian (Granite City, Ill.) Մեսրոպեան (Գրանիթ Սիթի)	4	16	98%	2%	-40%	3	34%	66%
Taniel Varoujan (Chicago) Դանիէլ Վարուժան (Շիքագո)	10	100	95%	5%	+43% (+30)	10	---	100%
Zavarian (Dearborn, Mich.) Զավարեան (Տիրպորն)	7	18	66%	34%***	n. ch.	3	34%	66%
St. Illuminator (New York) Ս. Լուսաւորիչ (Նիւ Եորք)	7	71	10%	90%****	n. ch.	7	15%	85%
Nareg (New Jersey) Նարեկ (Նիւ Ճըրզի)	10	101 512	26%	74%	-31%	12 60	17%	83%

*Although 58% of students American-born, however 78% are Armenian-speaking. աշակերտութեան 58% ամերիկացիներ, սակայն 78% Հայախոս:

**To add 4 volunteers. առաւել 4 կամաւորուհիներ:

***100% of students American-born. 100% ամերիկացիներ:

****50% of students American-born. 100% ամերիկացիներ:

Partial Response to questionnaire circulated by the Armenian National Education Council

1976-1977 Տարեշրջանի Խորհուրդի Հարցարանին Մասնակի Արդիւնք

LETTERS TO THE EDITOR

OUTREACH welcomes letters from readers. Letters for publication must include the writer's name, address, and telephone number. Anonymous letters will not be considered for publication, however, if requested, the writer's name will be withheld.

To the Editor:

I am in receipt of the May, 1978, Volume I, No. 1, of your new publication entitled, OUTREACH.

I should like to extend our heartfelt congratulations for a very fine publication and an excellent format. I can assure you that my Board of Directors join me in this expression of appreciation.

At a personal level, I should like to say that I enjoyed immensely the editorial in the first issue which interpreted the meaning of the title of the publication. Every paragraph became exciting reading until I reached the last paragraph, 6th line which read, "Mutual communication, however, does not imply a search for a consensus." I felt that very statement contradicted the earlier statement that while the Church has a message for the people that the people also have a message for the Church. If a consensus is not a valid procedure, how will the message of the people to the Church be heard or be understood?

I personally continue to feel that the Church will not perform its fullest function if sufficient time is not given to the stirrings in the minds of the public in general.

Best wishes for the continuance of the OUTREACH and its success.

G. H. Chopourian

Executive Director

Armenian Missionary Association of America

Paramus, New Jersey

To the Editor:

Congratulations on the first issue of OUTREACH. Keep up the splendid work.

As a close observer of the fast changing events in the Middle East, especially concerning the Armenians, it is refreshing to read your publication.

Being a confirmed Armenian Nationalist, it is my

fondest wish that together—Tashnag, Ramgavar, Hunchag, or for that matter any person with Armenian blood running through his veins—will join together in a coalition so that Armenians can speak with one voice.

For years we have heard that when two Armenians engage in conversation, there will inevitably be three different viewpoints. Character assassinations, vendettas, blood feuds and hatred among all Armenians must stop. Let's bury this tragic episode once and for all. If we don't, the Genocide, begun in 1915 by the barbaric Turks, will culminate in the complete destruction of the Armenians as an ethnic group. This deplorable act then being laid at the feet of the Armenians of the Diaspora.

C. G. Armen

Cleveland, Ohio

Նամակ խմբագրութեան

Եթէ Օշական Վարդապետը «կամաւոր աղքատ» կ'ուզի դառնալ — կամ է, դա չի նշանակում որ Ղ Ամերիկահայութիւնը այսպէս կոչուած «կամաւոր աղքատութեան» պիտի մղէ, որպէսզի մեր Ս. Եկեղեցին փրկուի . . .

Այս երկտողը մի փոքրիկ բողոքի խօսք է մեր կողմից. եթէ կ'ուզէք թերթ հրատարակել նախ եւ առաջ

1 — անունը Հայկական արեւահամ մի բառ գտէք (մեր բառաշտեմարանը ովկիանոս է) .

2 — այդպիսի բովանդակութեամբ մի թերթ միայն միջին ու վեր տարիքի Հայութիւնն է որ պիտի կարդայ — իսկ սրանք էլ ցաօք սրտի շատ տկար են անգլերէնում .

3 — Եթէ պիտի շարունակէք այդ վերնագրով (OUTREACH) կը խնդրենք որ նեղութիւն չբաշէք մեր Հասցէով ուղարկելու:

Ներող եղէք համարձակութեանս համար — բայց սա միայն չնչին քննադատութիւն է եւ յոյս ունենք որ ծոռ աչքով չէք նայի գրածներինս:

Հրահ Հրահեաններ
Սէյնթ Քլէր, Միչիգըն

Խմբ. ծանօթ. — Այս սիւնակը յատկացուցած ենք ընթերցողներէն խմբագրութեանս ուղղուած քննադատական թէ գնահատական նամակներու: Կը հրաւիրենք ընթերցողները խմբագրական նշմարներուն թէ զանազան յօդուածներու վերաբերեալ նամակներով իրենց մտածումները, խորհրդածութիւններն ու առաջարկները փոխանցելու մեզի:

World Council of Churches

(Continued from page 1)

most recently, Nairobi, Kenya, 1975.

Member churches choose and send delegates to the Assembly according to the numerical size of their community. The Assembly then elects a central committee, composed of about 100 persons, which assumes charge of the Council's budget and activities. In order to keep a constant and clear pace with the Council, the Assembly also elects an executive council composed of 18 persons chosen from among the members of the central committee. A general Secretary and Departmental Secretary are appointed by the Central Committee. All positions and terms of office extend seven years.

The Council has three major units: Faith and Witness, made up of six departments, focuses on questions and problems related to the faith of Christendom; Justice and Service, also six departments, deals with issues of human rights and development; Education and Renewal, made up of four departments, aims to initiate a process of renewal in the churches, to enhance Christian education and bring the youth and women into active participation.

The fundamental structure of the Council demonstrates that it is not merely a spiritual fellowship having Church unity as its main concern. Rather, all problems and demands of today's society find echo in the life, thought, and activities of the Council. In the process, the Council aims to strengthen the voice of those who might not otherwise be heard. By examining such issues as human rights, racism, disarmament, and violence (moral or physical), the Council believes that theological teaching should result in social action.

In light of the vital task assigned to the World Council, the two centers of the Armenian Church, the Etchmiadzin Catholicosate and the Cilician Catholicosate, became independent members of the Council in 1962. Having articulate representatives in various committees, the Cilician Catholicosate plays an active role in the Council. His Holiness, Karekin II, Catholicos-Coadjutor of the Cilician See, is vice-moderator of the Central Committee (the second highest position in the Council), and the Very Rev. Aram Keshishian is the General Secretary of the Ecumenical Relations of the Catholicosate.

The Armenian Church, as part of world Christendom cannot remain detached from a movement of such Pan-Christian character and scope. The inter-relations of Churches allows a mutual communication and acquaintance with the distinct spiritual and cultural heritages; thus, establishing a more solid foundation for Christianity and social justice.

Finally, the World Council is an international platform from which the Armenian Question can be articulated and realized. It is an opportunity to reach and maintain the much needed viable connection with the world.

OUTREACH

is a monthly publication of the Prelacy of the Armenian Apostolic Church of America, 138 East 39th St., New York, New York 10016. Address all correspondence to the above address. Printed in U.S.A. Second class postage paid at New York, N.Y. 10001.

Editor.....Hasmig Mergian

CROSSROADS

ANNOUNCEMENTS

Individuals, professional and non-professional, interested in a teaching position in any Armenian Day School should contact the Armenian National Education Committee office at the Prelacy, (212) 689-7810. Positions are open for teachers of the Armenian language.

The Executive Council of the Eastern Prelacy of the Armenian Apostolic Church of America announces the establishment of a five-year program of theological education for young men with a college education. The program will include study abroad at the Theological Seminary of the Armenian Catholicate at Antelias, Lebanon, followed by an internship in the United States or Canada. It aims to provide parish communities in North America with dedicated clergy. For more details, write or call the Prelacy of the Armenian Apostolic Church of America, 138 East 39th St., New York, N.Y. 10016. Telephone, (212) 689-7810. All applications must be submitted no later than July 15, 1978.

OUTREACH gives special thanks to Josephine and Harold Gulamerian who financially made possible the printing of our third issue.

PROVIDENCE

Many members and friends of the Junior Ladies Auxiliary attended a recent lecture on Nutrition by Dr. Edward A. Dayian in the Church Hall. He emphasized the need for preventive health care through proper nutrition at all age levels particularly in regard to control of sugar and salt consumption. Dr. Dayian also firmly believes that Vitamin C and E should be supplementary additions to most diets.

A sizeable turnout attended the Senior Ladies Auxiliary Ascension Day luncheon held in the church hall. Fr. Mesrob Tashjian gave the invocation and explained the significance of Ascension Day, which is one of the chief feasts of the Christian year. It is observed the fifth Thursday, i.e., the 40th day, after Easter. In early times its observance was frequently marked by a procession, in commemoration of Christ's journey to the Mount of Olives. In Western usage, the Paschal Candle, lit during the major services in Eastertide, is extinguished after the Gospel at Mass on Ascension Day. The Ascension marked the solemn close of the post-Resurrection appearances and the exaltation of Christ to the heavenly life. It is theologically significant since thereby Christ's human nature was taken into Heaven, whence He now exercises all power in Heaven and on earth.

MARYLAND

The Ladies Guild of St. Mashdotz Armenian Apostolic Church recently elected its new executive. Members are as follows: President, Oski Ornadzian; Vice-President, Angeline Abrahamian; Secretary, Sylva Surabian; Corresponding Secretary, Alice Mukitarian; Treasurer, Ophelia Mnatzaganian.

BOSTON

The Ladies Auxiliary of St. Stephen's Armenian Apostolic Church wishes to announce that the upcoming celebration of their 25th anniversary will be held in their Church Hall on Sunday, September 24, 1978. Full details will follow.

AYF Olympics in N.J.

The 45th Annual A.Y.F. Olympics will take place in New Jersey, over the Labor Day weekend, Friday September 1 through Monday, September 4.

The local Olympics committee has been planning for more than a year, in order to make this Olympics,—the first to be held in New Jersey—a memorable event. A full schedule outlining the site for the various events will be published in the August issue of OUTREACH.

ծանօթ. Խմբ. - Մեր թերթի երկրորդ թիւի (Յունիս 1978) էջ 3-ին վրայ տպուած Տիկ. Արփիկ Աղախանեանի բանաստեղծութեան վերնագիրը պէտք է ըլլայ «Ինչ է Մնում Ինձ. . . ու Քեզ»: Կը սրբագրենք, հեղինակին եւ ընթերցողին ներողամտութիւնը խնդրելով տպագրական սխալին համար:

During the recent visit of S. Kyprianou, President of Cyprus, to the United Nations, he met with His Grace, Bishop Mesrob Ashjian, and representatives of the Armenian community. Seen above, left to right are: Mr. Harry Derderian, chairman of the Armenian National Committee; Bishop Mesrob Ashjian; President Kyprianou; Rev. Moushegh Der Kaloustian, and Mr. Nigol Shagaldian.

A.Y.F. Camp – A Ton of Memories

by Tom Vartabedian

How many times have we sat back and thought about our fun-filled days when we were young. . .when memories were a dime a dozen, drawing us to the scrapbook and wondering what happened in the interim?

The summers I spent at AYF Camp Hayastan as a tot were indeed priceless, but I can't help but think back to the summer of 1963 when I was a counselor.

I'll never forget little Mike Hagopian the first day he arrived. He wanted to go home because "the food was horrible." He didn't like his bunkmates. . .hated his counselors. . .and condemned his folks for sending him to camp.

Two weeks later, his dad came to "relieve" him and you could hear his cries all the way to Providence.

"Why are you taking me back home?" he moaned. "I don't want to go! Let me stay another month!"

Some of the comments emanating from the youngsters were precious. I can remember it raining one day and this Ara Mouradian wanted to know if his father was going to receive a refund.

I asked Manoog Kasparian what he liked best about camp and he retorted, "My mother not yelling at me."

I used to offer a prize for the quickest camper in my group to make his bunk and Armen Derderian won hands down every day. An investigation one night

revealed why. He slept on the covers.

John Karamanoogian wrote home on a postcard asking his parents to send him either a watermelon or a gallon of ice cream. . .whichever was easier. And, oh yes, another baseball glove. The one he used yesterday was responsible for three errors.

Ten-year-old Christine Tutelian developed this mild infatuation for her counselor and was determined to marry him when she got older.

She asked me one day if I knew what puppy love was and I answered, "Yup. It was the beginning of a dog's life."

She gave me her prized butterfly and I've kept it throughout the years, pressed between the pages of an Armenian Bible.

The three months I spent at the camp as a counselor made me a better Armenian and more appreciative of my wonderful heritage. That was 15 years ago, and I can still hear Sarkis Chooljian's words one morning before breakfast.

"Unger Tom," he pleaded reluctantly. "I don't like eggs for breakfast. Could I have a banana sandwich with mayonnaise?"

AYF Camp Hayastan. I loved it. The kids loved it. A summer's stay there will spell a lifetime of joy.

The more than 400 A.Y.F.'s who attended last month's seminar in Ohio (see May issue of OUTREACH) are still talking about the events of that weekend. We thank Manoog Kaprielian of Providence who sent us these photographs taken during the Sunday morning outdoor Mass. Bishop Mesrob Ashjian, Rev. Antranig Baljian, and Father Oshagan Choloyan were in attendance.

աստուածարանական խոր հմտութեամբ առաւել արծարծեցին հուրը ազգային գիտակցութեան, եւ 1775 թուականին, Միմէնոն կաթողիկոսի օրով իր աւարտական ձեւը ստացաւ Հայ Եկեղեցւոյ Տօնացոյցը:

Հայ Եկեղեցւոյ ազգային նկարագիրը կադապարուած է Հայ ժողովուրդի չորս հազար տարուան տոհմային պատմութեամբ եւ հազար վեց հարիւր տարիներէ աւելի քրիստոնէական կեանքով: Այդ կեանքի պատմութեան մէջ միաձուլուած են բովանդակ մեր ցեղի հոգեւոր գանձերն ու ըմբռնումները, իղձերն ու յոյզերը, մաղթանքներն ու աղօթքները, ինչպէս եւ հայութեան նկարագրի պատմական ու հոգեբանական հանգամանքները:

Ահա թէ ինչու ազգային է մեր Եկեղեցին՝ քրիստոնեայ որեւէ եկեղեցիէ աւելի, եւ անոր պաշտամունքի, հաւատոյ հանգանակներու, ծիսակատարութեանց հայելիներուն մէջ ներկայ է Հայու բիւրեղացած ոգին: Եւ այս է պատճառը ահա, որ ան մշտապէս կը ձգտի շարժման մէջ դնել ցեղային գանձարանի ուժերը, ազգը բարոյապէս եւ հոգեպէս առողջ ու կենսունակ պահելու մտահոգութեամբ:

«Պատճառը, որ Հայաստանեայց պատկառելի Եկեղեցին ուժգին կ'ազդէ երեսակայութեան եւ կը խանդավառէ գիւ, ոչ հնուրիւնն է անոր՝ որչափ ալ պատկառելի ըլլայ, եւ ոչ կազմութիւնը՝ որչափ ալ ուշագրաւ ըլլայ ան եւ հոյակապ. այլ այն է, որ այս եկեղեցին ամենէն աւելի ազգի մը հոգիին մարմնացումն է աշխարհին վրայ:»

Օտար հոգեւորականի մը կողմէ վաղուց ձեւակերպուած այս սքանչելի վկայութիւնը, անթերի բնութագրերը կը հանդիսանայ մեր եկեղեցւոյ:

Արդարեւ, քրիստոնեայ հայութիւնը, իր վերջին հազար վեցհարիւրամեակի ամբողջ տեւողութեան, ապրեցաւ կրօնական-ազգային առանձնայատկութիւններով կեանք մը, որ հիմնովին կը տարբերի այլ ազգերու կեանքէն: Որովհետեւ, հայրենիքն ու հաւատքը ամենադժուար փորձութեանց ենթարկող ժամանակներուն իսկ, Հայաստանեայց Եկեղեցին հաւատարմօրէն շարունակեց պաշտել ՀԱՅՈՒՆ ԱՍՏՈՒԱԾԸ, ՀԱՅՈՒՆ ՔՐԻՍՏՈՍԸ, եւ անդադրում հաղորդ մնաց ՀԱՅՈՒՆ ՍՈՒՐԲԵՐՈՒՆՈՒՆԵՐԸ: Այս սրբութեանց նկատմամբ անդաւաճան մնալու վճռակամութեամբ ալ, հայը անվարան յանձնառու եղաւ նահատակութեան ու ողջակիզման՝ պատարագեալ Փրկչի սրբազան խորանին առջեւ: Եւ միանգամընդմիջ համոզիչ է, որ քրիստոնէական կրօնը իր սկզբնական շրջանին հայուն համար չունէր այն հրապոյրը, քաղաքականութիւնը, ինչ որ ունեցաւ հետագային՝ Հայ դարերու աւանդութեանց եւ գողգոթաներու բովէն անցնելէ յետոյ: Ու այս կերպով Հայոց Պատմութիւնը դարձաւ գանձարանը գեղարուեստական հարստութեանց եւ անկրկնելի մշակոյթի:

Այսպէս, Հայկական Եկեղեցին, առանց հեռանալու առաքելական դարերու աւետարանական պարզութենէն ու հիմքէն, կերտեց իր ազգային նկարագիրը ու դարձաւ հարազատ արտայայտութիւնը մեր ժողովուրդի կրօնաբարոյական կեանքին՝ դարերու ընդմէջէն:

Ներկայիս, Հայ ազգային եկեղեցին, իրազործելով հանդերձ հանդերձեալ կեանքին հետ առընդուած պահանջները, ինքզինք պարտաւորուած կը զգայ իր սպեղանիով ամոքելու մեր ժողովուրդի ցաւերն ու բարոյական վէրքերը: Այսօր մեր ազգը անյետաձգելի կարիքը ունի ազատագրուելու ինքնուրպէս անտարբերութենէ, ազգամաս ինքնասիրութիւններէ, նկարագրային շեղումներէ: Եկեղեցին հաւատարիմ կը մնայ իր առաքելութեան եւ ուղիղ գծով կը դիմէ իր նպատակին, եթէ ան ապրի մտահոգութիւնը՝ ցեղը իր բարոյական ու ազգային արժանի մակարդակին վրայ պահելու անհրաժեշտութեան: Որովհետեւ, սկզբունքային հասկացողութեամբ, եկեղեցին ինքնին ղալոց մըն է, որ լաւագոյնս պիտի ծառայէ այդ կոչումին, իր բեմի, պաշտամունքներու եւ ծիսակատարութեանց գծով:

Իսկ, որպէսզի Հայաստանեայց Եկեղեցին անաղարտ մնայ իր ազգային դիմագիծով, եւ շարունակէ իր կարեւոր դերը ազգապահպանման մարզին մէջ, պայման է.

Ա. Գնահատելի դերը բեմին: Մինչեւ Միջին դարեր, հաւատացեալին կրօնական զգացումները հրահրելու համար բաւական էին եկեղեցւոյ ծիսական ձեւերը, սակայն ներկայիս, եկեղեցին կեանքով լեցնելու եւ անոր շուրջ հետաքրքրութիւն ստեղծելու համար անհրաժեշտութիւն է կենդանի բեմը՝ իբրեւ հաւատացեալին հոգեւոր կեանք ու ներշնչում փոխանցող միջոց: Բեմը կրօնական սկզբունքներու, դարերէն աւանդ մնացած հոգեւոր սրբութեանց կենդանի լեզուն է: Բեմին տէրը Աւետարանի պաշտօնեան սիրոյ, սրբութեան եւ

FORUM

In Search of Priorities

The increased pace of activities in the Armenian community of America during the past few years has been hailed as a sign of the reawakening of the Armenian spirit and a greater awareness of Armenian ethnic identity. The evidence of this national cultural activity is all around us, from New England in the east to southern California in the west. The benefits to the Armenian community are many, and the trend is encouraging, except for one basic problem.

The Armenian community is small in number, slightly more than half a million across the breadth of the United States. Both our human and financial resources are limited, but at the same time, we are attempting to broaden our cultural, social, educational, and political activities. As the scope and number of our activities increase, each activity will have fewer people and fewer dollars available to it. As we continue to scatter our resources over an ever-widening spectrum of Armenian activities, all of our programs will feel the consequences. In trying to accomplish too much, the community may wind up with little that is of significance to the future of our people.

That, in fact, must be our first concern: our future as a people. The priorities of the Armenian community and its program of activities—be it through the church, cultural groups, educational organizations, political parties, or literary and scholarly societies—must be determined by a realistic projection of the community's needs for the future. Our priorities can be assigned only if we know which of our activities will provide a basis for the healthy and progressive development of our people.

We may speculate and argue about the specific programs, but there is no question that those programs must be developed to educate, enlighten, and encourage our younger generations, for they are the embodiment of our future. Our resources must in the first instance be dedicated to the development of our youth, who must have the vision and self-reliance to lead our community to a brighter future. Our current priorities seem to stem from a memory of the past with no hope for the future. If, as has been said, the future belongs to those who are prepared for it, then we have no choice but to concentrate on the needs of our youth, to draw up our priorities based on those needs, and to make sure that those priorities are implemented.

Pierre Papazian
Dumont, New Jersey

Թերթիս ընթերցողները ջերմօրէն կը հրաւիրուին գրելու իրենց նախասիրած հարցերուն մասին, հայերէնով կամ անգլերէնով: Եզրուածները 750 բառէ աւելի պէտք չէ ըլլան: Հաճեցէք Ձեր գրութիւնները ուղարկել Աուրօրի խմբագրութեան, Առաջնորդարանի հասցէին:

Readers are invited to submit articles for publication in the Forum. Articles may be in English or Armenian, but should not exceed 750 words. Mail typewritten manuscripts to: Editor, OUTREACH, Armenian Apostolic Church of America, 138 East 39th St., New York, N.Y. 10016.

բոլորանուէր ծառայութեան կեանքը իր անձին մէջ մարմնաւորող առաքեալն է, որ դժուարին, բայց մխիթարական պարտականութիւնը ունի պատգամելու Աստուծոյ կամքը, իբրեւ Անոր մարմնաւոր դեսպանը: Կը հաւատամ, որ մտաւորական ազնիւ պաշարով, ներշնչումով ու հաւատքով արտասանուած քարոզէն յեղաշրջուած ու հոգեպէս մխիթարուած ունկնդիրը՝ անկախ իր համոզումներու չափէն, պիտի մեկնի եկեղեցիէն՝ կրկին վերադառնալու ցանկութեամբ:

Բ. Վերլիցեցնելի դերը ընտանիքին: «Ընտանիքին դէմ դաւաճող՝ հաւատքը ուրացող մըն է,» ըսած է Առաքեալը, այն համոզումով, որ հոն կան Աբրահամի հաւատքը, Իսահակի հնազանդութիւնը, Նոյին արդարութիւնը եւ Գողգոթային յաղթանակը: Այս հիմնական տուեալներու գոյութեամբ ալ կը հաւատանք, որ բարոյականութեան ըմպելի ալը ընտանիքէն կը բխի: Սակայն ցաւ ի սիրտ կ'արձանագրենք, որ այսօր ճնշող մեծամասնութեամբ ընտանիքներն ուժացած են տոհմային աւանդութիւններէն, ցամաքած են բարոյականութեան զուլալ ալը եւ դարձած՝ ընկերային անկախ բջիջային կազմակերպութիւններ:

Գ. Զարկ տալ կիրակօրեայ Վարժարանային դրութեան: Հայ Եկեղեցին կը մնայ կենսունակ եւ յարատեւ ապրում հերթափոխ սերունդներու սրտերուն եւ հոգիներուն մէջ միայն այն չափով, ինչ չափով որ կրնայ մանուկն ու պատանին հետաքրքրել ու համակել կրօնի սկզբունքներով:

Հայ մանկան քրիստոնեայ մկրտութեան աւագանը հայ ընտանիքն է, սակայն ԴՐՈՇՄԸ կը պատկանի ՀԱՅ ԴՊՐՈՑԻՆ, Կիրակօրեայ Դպրոցին: Դժբախտաբար, այսօր հայկական ամէնօրեայ վարժարաններու ուսուցանական ծրագիրներէն դուրս կը մնայ կրօնական դաստիարակութեան այնքան կարեւոր աշխատանքը. ուստի, կը մնայ որ կիրակօրեայ Վարժարաններ այս հարցին մօ-

տենան պահանջուած լրջութեամբ: Ազգային Առաջնորդարանը իր տրամադրութեան տակ ունի կիրակօրեայ դասընթացներու համար պատրաստուած սքանչելի դասագրքերու շարք մը, տրամադրելի՝ բոլոր կիրակօրեայ Վարժարաններու համար:

Մասնաւորաբար 10-18 տարեկան հասակի ժամանակաշրջանը մարդուս ննջող բնագոյններուն, ձիւքերուն եւ ընդունակութեանց զարթնումի բախտորոշ շրջանն է, բուն բարոյական բանաւորութեան սկզբնական կազմաւորութեան ժամանակը: Այս տարիներու ընթացքին խիստ կարեւոր է բարոյական ըմբռնումներով մշակուած սերունդներուն, որպէսզի, տիրող վատասերիչ պայմաններու ենթակայ սփիւռքահայութիւնը ունենայ ապահովութիւնը՝ ցեղային աւանդութիւններով առաքինազարդ սերունդներու:

Ուստի, անհրաժեշտ է ՀԱՅ ՄԱՆԿԱՆ ՈՒ ՊԱՏՄԱՆԻՆ տալ հոգեւոր մշակոյթ, Աւետարանի բարոյացուցիչ սկզբունքներու դաստիարակութիւն, որ անկասկած պիտի դառնայ սնունդը անոնց նկարագրին, նախակազմաւորը անոնց բարոյական կազմաւորման: Եւ եթէ այսօր կան ծնողներու կրօնական զգացումները անտեսող եւ Հայ Ազգային Եկեղեցւոյ դերը թերազնահատող Հայ երիտասարդներ, երեւոյթը պէտք է հետեւանք համարել անոնց մօտ հոգեւոր գիտելիքներու պակասին:

Աւելի քան երբեք, կարիք կայ այսօր ազգային վերագարթումի՝ Հայ պատմութեան ընթացքը վերանայելու, մանկա-պատենական սերունդներու մէջ ամրացնելու համար ազգային-բարոյական նկարագրի սեպերը, որոնք մանկան հոգիին մէջ պիտի խրոխտէ երրորդութեան մը՝ ԸՆՏԱՆԻՔԻՆ, ԴՊՐՈՑԻՆ ԵՒ ԱԶ-ԳԱՅԻՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ յաջորդական զարկերու շնորհիւ:

Շիքալօ, Իլլ.